

VEGYESEK.

*Az erdélyi Múzeum-Egylet 1889. június 8-án tartott közgyűléséből
jelentések.*

I. Az állattani osztályról.

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Az állattani gyűjteménynek a lefolyt évi gyarapodásáról s az ezen gyűjteményben végzett munkálatokról van szerencsém jelentésemet a következőkben tiszteletteljesen előterjeszteni.

A személyzet főfeladatát ez évben is a nagyszámú gyűjteményi tárgyak jó karban tartása, rendezése és gyarapítása képezte. Az elsőre nézve jelenthetem, hogy gyűjteményünkben kár nem történt. A rendezést illetőleg ki kell emelnem, hogy a borszeszben conservált tárgyak — halak, kétéltűek és csúszók — felszaporodása s az eddigi egyetlen nagy szekrényben zsufolt elhelyezése szükségessé tett egy új nagy üvegszekrény beszerzését, melyben a csúszók szép gyűjteménye rendeztetett be, míg a régi szekrényben a halak és kétéltűek gyűjteménye maradt. A múlt évben vásárolt nem nagy, de igen szép példányokból álló Kolibri-gyűjtemény számára egy kereken forgatható üvegszekrény készítettett s ebbe helyeztetett el a gyűjtemény, mely madárgyűjteményünknek díszére szolgál.

Tisztelettel alólírt az ig. választmány megbízásából a múlt szünidő alatt több hétre terjedő gyűjtő és tanulmányozó kirándulást tett a szebeni és fogarasi havasokba, Dr. Bálint Sándor tanársegéd pedig Háromszékbe és Brassó környékére. Az ezen kirándulásokon gyűjtött tárgyak — legnagyobb részt rovarok — a gyűjteménybe kebeleztettek. Dr. Bálint S. gyűjtésének eddig feldolgozott eredményét a szakosztályi közlönyben tette közzé.

A leltárba iktatott gyűjteményi tárgyak a mellékelt kimutatásban vannak összefoglalva. Mint ajándékozót ki kell emelnem Pongrácz Károly, Dr. Wolff Gyula, Gombos László urakat, kik egy-egy madarat, Vadona János urat, ki egy kis majmot, Ormay Sándor n.-szebeni főgumnasiumi tanár urat, ki több bogarat, végre Dr. Chyzer Kornél zemplénmegyei orvos urat, ki 50 faj digdelé gyűjteményünkben meg nem levő pók- és skorpiofélét ajándékozott. Fogadják a t. ajándékozó urak e helyen is őszinte köszönetünk kifejezését.

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Hivatalos állásomból kifolyólag 17 évig kezelttem egyletünk állattani gyűjteményét. Ez alatt az idő alatt úgy a m. tisztelt Közgyűlés, mint az igazgató választmány mindig a legnagyobb előzékenységgel támogatott tudományos törekvéseimben s nyújtott — anyagi erejéhez mérten — módot mindazt létesíthetnem, mit a gyűjtemény érdekében szükségesnek tartottam. Most, midőn működésemmek megváltozott köre ezen kedvessé vált, mondhatom, szívemhez nőtt gyűjteménytől, melynek további fejlődését s virágzását a hazai tudomány érdekében szívemből kívánom, megválni kénytet, legkedvesebb kötelességet teljesítek, midőn ezennel a m. tisztelt közgyűlésnek s igazgató választmánynak legőszintébben érzett s legmelegebb köszönetemet fejezem ki.

Kolozsvárt, 1889. jun. 8-án.

Dr. Entz Géza,
egyet. ny. r. tanár, mint az állat
gyűjtemény főre.

a) *Kimutatás*

az erd. orsz. Muzzeum állattárának az 1888-ik évben történt gyarapodásáról.

A) *Adományok.*

a) *Kitömött madarak:*

- 1 darab *Cypselus apus* ♀ Pongrácz Károly úr ajándéka.
- 1 " *Syrnhaptus paradoxus* ♀ Dr. Wolf Gyula úr ajándéka.
- 1 " *Ciconia nigra* ♀ Gombos László úr ajándéka.
- 1 " *Cygnus olor* ♂ a sétatér-egylet ajándéka.

b) *Kitömött emlős:*

- 1 darab *Cercopithecus* sp. Vadona János úr adománya.

B) *Vásároltatott.*

- 3 darab *Lutra vulgaris* ♂ juv.

C) *Gyűjtetett.*

a) *Váz részek:*

- 1 darab *Cypselus apus* medenczeesontja.
- 1 " " " melleesontja.
- 1 " *Syrnhaptus paradoxus* medenczeesontja.

b) *Madárnyelvek borszeszben.*

- 1 darab *Cypselus apus*.
- 1 " *Syrnhaptus paradoxus*.
- 1 " *Ciconia nigra*.
- 1 " *Cygnus olor*.

b) Az erdélyi muzeumnak Dr. Chyzer Kornél zemplémmegyei főorvos által ajándékozott Arachnidák jegyzéke.

Epeiridae.

1. Argiope lobata Pal.
2. Cyclosa oculata Wk.
3. Epeira alpica L. Koch.
4. " Circe Aud. et Sav.
5. " Ulrichii Hahn.
6. " gibbosa Wk.
7. " Redii Scop.
8. " triggutata Thor.
9. " ixobola Thor.
10. Singa nitidula C. Koch.
11. Zilla montana C. Koch.
12. Tetragnatha extensa, v. montana Sim.
13. Tetragnatha chrysochlora Sim.
14. Eugnatha striata L. Koch.
15. Pachygnatha Clerckii Sund.

Theridionidae.

16. Theridium nigrovariegatum E. S.
17. " bimaculatum L.
18. " varians Hahn.
19. " tinctum Wk.
20. " denticulatum Wk.
21. " umbraticum L. Koch.
22. " impressum L. Koch.
23. Linyphia phrygiana C. K.
24. " peltata Wid.
25. Frontina bucculenta Cl.

26. Teutana triangulosa Wk.
27. Lithyphantes corollatus L.
28. Lephythphantes Mughii Feik.
29. Bathyphantes dorsalis Wid.
30. Miconeta viaria Bl.
31. Erigone dentipalpis Wid.
32. Gonatium rubellum Bl.
33. Dismodicus elevatus C. K.
34. Fentelecara acuminata Wid.

Dictynidae.

35. Dictyna flavescens Wk.
36. " viridissima Wk.
37. Titanoea 4-guttata Hahn.
38. Amaurobius Erberi Keys.
39. " pallidus L. K.

Agalenidae.

40. Coelotes solitarius L. K.
41. " inermis L. K.
42. Tegenaria parietina Fourc.
43. Cryphoea carpathica O. Herm.

Attidae.

44. Leptorchestes berolinensis C. K.
45. Marptusa pomatia Wk.
46. Philaeus bicolor Wk.
47. Ergane arcuata Cl.
48. Attus Dziedusickii L. Koch.
49. Attus pubescens F.
50. Ballus depressus Wk.

II. A növénytani osztályról.

Mélyen tisztelt Múzeum-Egyleti Közgyűlés!

A növénytani gyűjtemények, melyek azóta, hogy a tudomány-egyetem azokat átvette, a minden tekintetben czélszerűtlen növénytani intézetben voltak elhelyezve, ezen helyiségeket már részben elhagyták és a hátralevő rész is, ezen év végeig remélhetőleg elhelyezést nyerend az új helyiségekben. a tudomány-egyetemi központi épület első emeletén, az u. n. rectori folyosó végén levő két szobában.

Az új helyiség kicsiny, és azt hiszem, hogy ha minden benne felállítást nyert, mindjárt szüknek is fog bizonyulni, de a mi nyerstermékes országunkban,

a melyben a növényvilág a haza lakói legnagyobb részének a megélhetésre a módot nyújtja, — meg kell elégednünk azzal, hogy kincseink legalább por, nyirkosság és penész ellen biztosítékot nyerjenek és hogy legalább annyit mozoghassunk gyűjteményünkben, hogy egy nagyobb asztalon szabadon dolgozhassunk!! És ez már nagy vívmány 17 évi, sőt mondhatni 25 évi küzdelem után, mert mélyen tisztelt elődöm Brassai Sámuel 1866—7. évi jelentésében így panaszol: „Legsürgetőbben és legközvetlenebbül érezteti magát a helyszűke, növénytani gyűjteményeinket tekintve. „A veréb talált házat — a költő királyként — és a fecske fészket magának, melybe helyeztesse az ő fiait“; de a mi herbariumunk fasciculusai csak más tárgyaktól üresen maradt polczokat foglalnak el ideig óráig és így is szétosztva a közelebről leirt terebben, a dolgozó szobában és az előcsarnokban. Mikép lehessen segíteni ezen a szegénységen, javaslatot nem bírok adni, de hogy elébb-hátrább segíteni kell, az bizonyos,*) — és 1869 e. jelentésében: „Egyébaránt meg kell említenünk, hogy „verébnek vagyon fészke és honában költ a fecske“, de herbariumunknak egy „pries“-cse sincs a hol megnyugodjék.“**)

Az átköltözködés csak lassan halad, mert 1) az összes fasciculusokat még egyszer, lapról-lapra át kell nézni, hogy penészes növények ne hurczoltassanak be az új helyiségbe; 2) a szekrényeket is jó száraz napokon — ugyanazon okból — többször jól át kell szellőztetni. Mintán már januárhó óta az átköltözködére az előmunkálatok foganatba vétettek, mostanáig a Phanerogom Herbariumból 24 szekrény szállítattott a városba.

A lefolyt év a nagy munka éve volt, hogy minden az új helyiségben hozzáférhetően legyen felállítva.

Dr. Istvánffy Gyula ur, a tudomány-egyetemen a Kryptogamok természet-tudományának magántanára, elvállalta a Kryptogamok rendezését és a nagy Heuffer-féle herbarium és a többi újabb szerzemények katalogizálását; örvendek, hogy kiváló fiatal tudósunk ezen munkát elvállalta. Eddig a régi Alga-gyűjteményt egyesítette a Heuffer-félével és annak catalogizálásával is szépen haladt.

Gyűjteményünk ezen évben csak kevéssel gyarapodott; vétel útján megszerzetetett a Mycotheca Marchica XX—XXV. centuriája.

A növények mérgezését és felragasztását nagy pontossággal végezte s eszközölte Farkas Kálmán, a tanszékemhez kinevezett szolga, ki a fasciculusokat sorban átnézte és sok megtámadott növényt újlag mérgezett meg és ragasztott föl. Az átköltözési munkálatoknál is nagy ügyességgel serénykedik. Tehát ezen évben is, úgy mint az előbbieken, teljes elismeréssel kell róla megemlékezniem.

Kanitz Ágost.

*) Az Erdélyi Múzeum-Egylet évi tudósítása 1866—7. 28. l.

***) U. a. 1869. 19. l.

III. Az ásvány- és földtani osztályról.

Mélyen tisztelt Múzeum-Egyleti Közgyűlés!

A múlt közgyűlés óta az ásvány-földtani osztályban történekről, annak gyarapodásáról és jelen állapotáról van szerencsém jelentésemet a következőkben előterjeszteni.

A múlt év második és a jelen évnek első fele a megfeszített munkának ideje volt. Miután a múlt év nyarán a gyűjteményi termeket és a nyert új helyiségeket alaposan át kellett alakítani: az összes gyűjteményeket be kellett csomagolni és többszörösen költöztetni. Késő ősszel végre elkészülvén a helyiségek, megkezdtük a gyűjtemények újból való felállítását és nagyrészt újrendezését is. Magam az általános őslénytani, kőzet- és meteorit-gyűjteményt, Erdély harmadkori képződményeinek kőzeteit és kőületeit-, Dr. Primics György segédőr Erdély földtani gyűjteményeit, végre segédem Dr. Benkő Gábor felügye-
letem mellett osztályunk leggazdagabb részét, az ásványtani gyűjteményeket állítottuk fel. Az utóbbiak számára, minthogy az anyag évek óta a fiókokban nagyon felszaporodott, az igazg. választmány 16 új, czélszerű szekrény készíttetését megengedte, minek következtében a régi általános rendszeres gyűjteményen kívül egy egészen új, speciális erdélyi gyűjteményt, t. i. Erdélynek ásványait fő termőhelyeik szerint rendezve, állíthattunk be. Utóbbinak előteremtésénél segédemet, dr. Benkő Gábort illeti a főérdem, mint a ki 5 év óta kiváló szorgalommal és szerencsével összegyűjtötte Erdély leggazdagabb ásványvidékének, t. i. az Érczhegységnek csaknem teljes ásványkincsét. Mai napon az osztály 6 helyiségében 172 szekrényben k. b. 15,000 tárgy van már kiállítva, és csekély kivétellel mind leíró czédulával (etiquette) is ellátva. Az utóbbi csekély hátralék etiquettirozása, továbbá a szintén még gazdag fiókgyűjtemények rendezése a jövő félre marad.

Bátran elmondhatom, hogy osztályomban az elmúlt évben rendkívül nagy munkát végeztünk és teljes elismeréssel ki kell emelnem itt is az osztály segédőreinek, dr. Primics György, és segédem dr. Benkő Gábor urak fáradhatlan buzgalmát és kitarását, melyekkel ezen munkát végezni lehetett.

Mind e sok rendezési munka mellett, szakítottunk időt a múlt évi megbízások alkalmából gyűjtött adatok és anyag földolgozására is. Magam az Erdővidéken és Nagy-Enyed vidékén szerzett, dr. Benkő Gábor az Érczhegységben tett tapasztalatokról irtunk jelentéseket az orvos-term.-tud. szakosztály Értesítőjében, dr. Primics György pedig a Csetrás hegység monographiáján dolgozott.

Osztályunk gyűjteményei az elmúlt évben a következő módon gyarapodtak:

a) Ajándékozások útján:

Heinrich József urtól: 1 drb igen szép koppándi coelestin.

Krémer György bányafőnök urtól: Wulfenit, Rézbányáról.

Dr. Koch Ferencz tanár urtól: kőkori eszközök a túri hasadékból.

Colceriu Viktor egy. hallgató urtól: egy Gryphaea Esterházyi és Equus caballus fossil. alsó állkapcsi zápfoga Törökfalváról (Szatmárn.)

Dr. Hajós Béla tiszt. megy. főorvos úrtól: közönséges opálok a kúrlyi fürdő vidékéről.

Berman Henrich úrtól: vascsillám-pikkelyek rézércetelérből a dévai Csenge patak völgyéből.

Herman Ottó orsz. gyűl. képv. úrtól: Thulit Leksvikemből (Norvégia).

Nagy János úrtól: augitandesitből való baltatöredék a kolozs-monostori kőbányából.

Randysek József bányamérnök úrtól: 2 aranystufa Boiczáról.

Gruber István bányatulajdonos úrtól: 2 aranystufa a Muszariu-hegyről.

Irimie Péter úrtól: 1 aranystufa Maguráról.

Liweing H. E. úrtól: 1 aranystufa Hondolról.

A „Magyar“ Goldmining Co. limited of London“ igazgatóságától: 2 aranystufa, 1 ezüst és 2 drb. chalkopyrit a tekerői Szt.-György bányából.

Lukács Mihály úrtól: 1 drb. Hessit Botesbányáról és 1 drb. arany quareczba hintve Felső-Jerugáról.

Baesianu Miklós úrtól: 1 drb. aranytartalmú görély Kerpenyesről.

Dr. Körmendy Gyula bányaeorvos úrtól: 3 drb. allemontit Stanizsáról.

László József bányaeigazgató úrtól: 1 drb. aranystufa Csebéről.

Moldován Sándor úrtól: 1 drb. aranystufa Tresztiáról.

Csutak Lajos úrtól: 2 drb. aranystufa Sztanizsáról.

Perjan János gör. kel. lelkész úrtól: 1 drb. aranystufa a Paltyn bányából.

Heski János bányamérnök úrtól: 2 drb. aranystufa Vulkojról.

Benkő Sámuel ev. ref. lelkész úrtól: 1 drb. arany quareczba hintve a Fericse-hegyről, 1 drb. heliotrop és 1 drb. achat Tekerőről.

Dr. Maizner János egyet. tanár úrtól: 1 drb. antimonit díszpéldány, Felső-bányáról.

Hangay Oktáv úrtól: 3 drb. ozokerit Boryslawból.

Dr. Blaha Gábor bányaeorvos úrtól: Melanterit Verespatakról.

Fogadják a szives adományozók e helyen is egyletünk hálás köszönetét.

b) *Csere útján.*

1 drb. tetradymit Zsupkóról és 2 drb. chabasit Zsupkóról, kakukhegyi hámaitért, aranyhegyi pseudobrookitért és koppándi cölestinért.

K. b. 100 fajból és 1000 drbból álló kövületgyűjtemény a felső-orbói lajtamszből 30 drb. közetért és ásványért.

12 drb. ritkább külföldi ásvány (50 frt értékben) mócsi meteorkövekért és aranyhegyi ásványokért.

c) *Vétel útján.*

1 drb. termés arany petzittel Nagyágról.

1 drb. nagy csiszolt ammonit, 1 drb. tengeri rák kövület és kövfilt fa csiszolva.

d) *Gyűjtés útján.*

1. Dr. Benkő Gábor tanársegéd az erdélyi érczhegység különböző helyeiről k. b. 160 drb ásványt hozott haza, mint saját gyűjtésének eredményét.

2. Magam jul. 15-ikétől 29-ikéig az Erdővidékének földtani viszonyait tanulmányozván, innen 140 drb kőzetet, 50 drb ásványt és k. b. 36 faj kövületet, felsőmagyarországi útamból pedig, t. i. a Hegyaljáról, a magas- és az alacsony Tátrából, Dobsina vidékéről) 17 drb ásványt és 38 drb kőzetet hoztam gyűjteményeink számára.

3. Dr. Primics György az osztály segédjére főleg a Csetrás hegység területéről gyűjtött körülbelül:

150 drb kőzetet
450 drb ásványt
41 faj (150 drb) kőzetet.

Kolozsvár, 1889. jun. 8-án

Dr. Koch Antal,
az ásv. földt. osztály öre.

IV. A természetrajzi osztályok megvizsgálására vonatkozó jelentés.

Tekintetes muz.-egyl. Közgyűlés!

Méltóságos Elnök úr!

50—1889. sz. a. nyert megbízatásunkhoz képest. volt szerencsénk a természetiek tárait alóliartaknak folyó évi jun. 7-én d. u. 3—6 óráig megtekinteni, erről a következőkben van szerencsénk jelentésünket megtenni:

I. Ásvány- és földtani intézetről. Ezt az intézetet volt szerencsénk Nagys. Dr. Koch Antal, Dr. Primics György és Dr. Benkő Gábor urak vezetése mellett megtekinteni. Az általános ásványgyűjtemény teljesen újból van rendezve 16 drb új, a terem közepén két sorban elhelyezett és 12 régi oldal-szekrényben, melyekben az ásványok mind megtisztítva vannak kiállítva. E rész teljesen leltározva is van s erre nézve több próbát tettünk. A II. teremben a kőzet-gyűjtemény van hasonló módon elhelyezve, az igen szép meteor-gyűjteménnyel együtt. A III. legbelső teremben az Erdély földtani viszonyait feltűntető gyűjtemény szintén újból van rendezve vidékek szerint, főkönyv szerint leltározva is, de a részletes leltár még a jövő feladata. Örvendetes gyarapodást nyert továbbá az ásv.-földtani osztály az által, hogy a folyósón egy egészen újból berendezett, specialiter Erdély ásványait vidékek szerint feltűntető, teljesen új gyűjtemény állított fel 9 szekrényben s ugyanott van elhelyezve az őslények gyűjteménye is. Végre a III. terem középrészén 6 szekrényben egy Erdély kövületeit tartalmazó, szintén egészen új gyűjtemény van, melyekről szintén csak a főkönyvi katalogus van meg, az elhelyezés szerinti még szintén a jövő feladatai közé tartozik. Röviden: az ásv.-földtani intézet kiterjedtebb helyiséget nyervén a folyósóval és lépcső előtti térrel s e mellett még három termet foglalhatván el, az elmúlt évben kiváló gyarapodáshoz jutott s bizottságunk teljes

örömét lelta a szemléletre szépen s szakszerűen kiállított gyűjteményekben. Még csak azt jegyezhetjük meg, hogy a folyósó kissé sötét s ennél fogva az ott elhelyezett gyűjtemények egy része nem igen látható jól.

II. A növény-gyűjteményt, hol Ngs. Dr. Kanitz Ágoston úr fogadott, részletesen meg nem szemlélhettük, mert átköltözében van. Ugyanis sikerült végre az egyetemi épületnek a bejáró főajtó feletti emeletén egy nagyobb és egy kisebb szobát nyerni, melyekbe a gyűjtemények tekintélyes része már át van szállítva. E helyiség kellő száraz s az átköltözés sok gondot s nagy óvatosságot igényel kivált azért, mert a régi nyirkos lakásból a muz. kertben csak teljesen megtisztítva lehet az egyes gyűjteményeket átszállítani. Tájékoztásul Dr. Kanitz Ágoston úr megjegyezte, hogy a fenti körülmények miatt az átköltözés circa deczemberre lesz meg.

III. Az állattani gyűjteményt Dr. Entz Géza egyet. tanár úr elfoglaltsága miatt a segédőr és Dr. Bálint Sándor tr. segéd úr vezetése mellett szemléltük meg, hasonlóan több leltári próbát tevén a gyűjtemények minden részében. Mindent teljes rendben találtunk. A részletekre nem térünk ki, mert ez úgy itt, mint egyébütt csak szakemberek hivatása lehet s továbbá úgy is a szakjelentést már a Tek. muz.-egyl. közgyűlés előtt van.

Mely mély tisztelettel megtett jelentésünk mellett, ennek hiányaiért a Tek. Közgyűlés szives elnézését kérve, maradtunk a Tek. Közgyűlésnek aláztos szolgálái

Kolozsvárt, 1889. jun. 7.

Tóth Zsigmond.

Bovos György.

Dr. Ferenczi Zoltán.

V. Az orvos-term.-tud. szakosztály jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Az orvos-természettudományi szakosztály 1888-ik évi működésére úgy tekinthetünk vissza, mint a mely a haladás kitűzött irányának megtartása mellett a szakosztály szellemi és anyagi izmosodásának képét tárja elének.

Az ide vonatkozó főbb adatokat a következőkben van szerencsénk előterjeszteni.

Az 1887-ik év végén 8 hazai és 47 külföldi társulattal állottunk csereszonyban, ezek száma az 1888-ik évben 6 hazai és 13 külföldi társulattal szaporodott, vagyis ez évben már 14 hazai és 60 külföldi társulatnak küldjük cserébe Értesítőnket és kapjuk azok kiadványait.

Kiadványunk, az „Orvos-Természettud. Értesítő” mult évi folyama 35 iven jelent meg 11 táblamelléklettel, mely tekintetben a hazai orv.-term.-tud. Közlönyök közt kiváló helyet foglal el.

Az évi rendes közgyűlésen kívül tartatott 5 orvosi, 6 természettudományi szakülés, 3 népszerű tudományos estély és 3 választmányi ülés.

A szakülésekben egészben véve 25 szorzó 38 tárgyról értekezett.

A választmányi üléseket a szakosztály beléletére vonatkozó ügyek nyertek előtérzést.

A szakosztály összes bevétele . . . 2631 frt 49 $\frac{1}{3}$ kr.

A szakosztály összes kiadása . . . 2287 frt 32 kr.

E szerint pénztármaradék . . . 344 frt 17 $\frac{1}{3}$ kr.

A szakosztály tagjainak száma az 1888-ik év végén összesen 256; ezek közül helybéli 129, vidéki 127; az 1887-ik évi létszámhoz képest a szaporulat 2.

Lassú, de biztos haladás jelei ezek, bizonyítékai egyfelől a zajtalan szellemi munkálkodásnak és másfelől tanúságai az izoláltságból való kilépésnek, a fokozatos ismertté levésnek.

Anyagegyletünk támogatása mellett szakosztályunk továbbra is megfogja tartani azt a helyet, mely az orvosi és természettudományi ismeretek terjesztésének tényezői között megilleti.

Kolozsvárt, 1889. június 3.

Dr. Koch Antal,
szakosztályi elnök.

Dr. Belky János,
szakosztályi titkár.

Jegyzőkönyvi kivonat a tartott szakülésekről.

F. évi november 10-én az egyetem physikai intézetében tartott természettudományi szakülésen a következő tárgyak lettek előterjesztve:

1. Dr. Koch Antal a) „A Kómál diluvialis kavicsában legújabbban talált ősemmlős maradványok“ czímen bemutatja és ismerteti azokat a csontokat, melyeket Kolozsvárnál a Kómál szőlőin átvezető út mellett, az unitárius collegium kertjében nyitott kavicsbányában és a közraktárak mellett levő Kőváry László-féle telepen szintén kavicsrétegekben találtak. (Bővebben l. a jelen füzetben.) b) Ugyanő kellő magyarázattal bemutatja Franciaország legújabb átnézetes geologiai térképét. (Bővebben l. a jelen füzetben.)

2. Dr. Farkas Gyula bemutatja Szabó Péter tanárjelöltnek „A hajlítható mennyiségnyi inga mozgása“ című dolgozatát és utalva arra 1) hogy a czimbéli feladat tárgyalása nem állhatott kész analtikai általánosságok egyszerű, gépies alkalmazásában, mert benne a súlyos pont szabad mozgását egyenletek helyett egyenlőtlenség korlátozza, 2) hogy a szerző a feladatot részint általánosabban, részint több csinnal tárgyalja, mint a ki előtte foglalkozott azzal. (Nouvel cötheni gymn. tanár, a cötheni gymn. 1886. évi értesítőjében), a dolgozatot, mint érdekes és tanulságos pontmozgástani példa fejtegetését közlésre ajánlja. (A következő füzetben adjuk.)

3. Dr. Farkas Gyula ezután „Az egymásra leteríthető felületek problémájáról értekezik. (L. a jelen füzetben.)

4. Dr. Bálint Sándor „Az 1888. év nyarán Székelyföldön gyűjtött rovarok (II. rész.)“ czímen beszámol az általa gyűjtött coleopterumokkal, melyek 18 család 77 nem, 100 faj és 10 varietással vannak képviselve; köztük a ritka Anisarthron barbipes Chr. is egy új lelőhelyről, a Bucsecsről. (L. a jelen füz.)